Spolufinancovaný Európskou úniou

PROGRAM SLOVENSKO

MINISTERSTVO ŠKOLSTVA, VÝSKUMU, VÝVOJA A MLÁDEŽE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

„Az iskolai körzetek regionális szintű implementálása” elnevezésű nemzeti projekt

KÉZIKÖNYV A KÖZSÉGEK SZÁMÁRA AZ ÓVODAI ÉS ISKOLAI FELVÉTELI KÖRZETEK MEGHATÁROZÁSÁHOZ

Jóváhagyta:
Jana Minarovičová
Vezető szakmai garáns
Az iskolai körzetek regionális szintű implementálása - nemzeti projekt

Verzió: 1.0

Kiadás dátuma: **2026.11.09.**

TARTALOM

Rövidítések és egyes fogalmak magyarázata 3
1. Szabályozási háttér 5
2. Bevezetés 6
3. Óvodai és iskolai felvételi körzet (VŠO) 8
4. A felvételi körzet kijelölésének kritériumai 15
5. A kritériumok figyelembevétele a felvételi körzet meghatározásakor 17
5.1 1. kritérium - Az iskolaépület kapacitása, ideértve a kétműszakos oktatás tilalmának tiszteletben tartását 17
5.2 2. kritérium - Földrajzi szempont 19
5.3 3. kritérium - A község közlekedési infrastruktúrája 21
5.4 4. kritérium – Az államnyelven történő oktatáshoz való jog 23
5.5 5. kritérium – A szegregáció tilalmának betartása a nevelésben és oktatásban 25
5.6 6. kritérium – Az inkluzív oktatás elve 27
5.7 7. kritérium - Az érintett nemzeti kisebbség nyelvén történő oktatáshoz való jog 29
6. Nevelési-oktatási közszolgáltató besorolása a felvételi körzetbe 33
7. Közös igazgatású iskolák (iskolaközpontok) és kihelyezett részlegek (tagintézmények) felvételi körzetének meghatározása 36
7.1 A közös igazgatású iskola szervezeti egységei 36
7.2 Kihelyezett részlegek (tagintézmények) 36
8. Gyakorlati példák 38

Rövidítések és egyes fogalmak magyarázata

Címpont	olyan, a község területén található lakóingatlan vagy épület, amely házszámmal és – amennyiben létezik – utcanévvel rendelkezik arra a községre vonatkozóan, amely számára az óvodai és iskolai felvételi körzet meghatározásra kerül
Platform	digitális adatplatform, mint interaktív elemző eszköz, amely valós időben dolgozza fel a demográfiai és társadalmi-gazdasági adatokat
Minisztérium	a Szlovák Köztársaság Oktatási, Kutatási, Fejlesztési és Ifjúsági Minisztériuma; Černyševského 50, 851 01 Bratislava
MŠ	materská škola, azaz óvoda
Nem állami oktatási intézmény	magánfenntartó vagy egyházi fenntartó által alapított óvoda vagy alapiskola
NP RIŠO	Národný projekt Regionálna implementácia školských obvodov, azaz „Az iskolai körzetek regionális szintű implementálása” elnevezésű nemzeti projekt, amelyet a Szlovákia Program (Program Slovensko) társfinanszíroz
Národnostný VŠO	Národnostný verejný školský obvod, azaz nemzetiségi óvodai és iskolai felvételi körzet
Körzetes iskola	az az oktatási közintézmény, amelyhez óvodai és iskolai felvételi körzet van rendelve
Körzetes gyermekek	azok a gyermekek/tanulók, akik az óvodai és iskolai felvételi körzetben állandó lakóhellyel vagy szokásos tartózkodási hellyel rendelkeznek
Kérelem/Beadvány	pl. panasz, felülvizsgálati indítvány, egyet nem értés kifejezése, kérdés, tudakozódás, információkérés, kifogás, észrevétel, folyamatjavítási javaslat stb.
Kézikönyv	Kézikönyv a községek számára az óvodai és iskolai felvételi körzetek meghatározásához
SzK	Szlovák Köztársaság
SzHHK	szociálisan hátrányos helyzetű környezet
SNI	sajátos nevelési igény
REŠO	register verejných školských obvodov, azaz óvodai és iskolai felvételi körzetek nyilvántartása

RÚŠS	regionálne úrady školskej správy, azaz regionális oktatási hivatalok
Spoločný VŠO	spoločný verejný školský obvod, azaz közös óvodai és iskolai felvételi körzet
Spoločný národnostný VŠO	spoločný národnostný verejný školský obvod, azaz közös nemzetiségi óvodai és iskolai felvételi körzet
Oktatási közintézmény	a község, a megye vagy a regionális oktatási hivatal által fenntartott óvoda vagy alapiskola
VÚC	vyšší územný celok, azaz megye
VŠO	verejný školský obvod, azaz óvodai és iskolai felvételi körzet
VZN	všeobecné záväzné nariadenie, azaz helyi önkormányzati rendelet
ZŠ	základná škola, azaz alapiskola

1. Szabályozási háttér

- A Szlovák Köztársaság Alkotmánya[1]
- A tanügyigazgatásról és egyéb törvények módosításáról szóló 321/2025. törvény[2]
- Az iskolák és a közoktatási intézmények finanszírozásáról szóló 322/2025. törvény[3]
- A nevelésről és oktatásról, valamint egyes törvények módosításáról szóló 245/2008. törvény (közoktatási törvény)[4]
- Az egyes területeken érvényesítendő egyenlő bánásmódról és a hátrányos megkülönböztetés elleni védelemről, valamint egyes törvények módosításáról szóló 365/2004. törvény (antidiszkriminációs törvény)[5]
- A nemzeti kisebbségek nyelvhasználatáról szóló 184/1999. törvény[6]
- A Szlovák Köztársaság Kormányának 35/2023. kormányrendelete azon községek jegyzékéről, amelyekben adott nemzeti kisebbséghez tartozó szlovák állampolgárságú személyek aránya eléri a lakosság legalább 15%-át[7]

[1] https://www.slov-lex.sk/ezbierky/pravne-predpisy/SK/ZZ/1992/460/20251101
[2] https://www.slov-lex.sk/ezbierky/pravne-predpisy/SK/ZZ/2025/321/20260101
[3] https://www.slov-lex.sk/ezbierky/pravne-predpisy/SK/ZZ/2025/322/20260101
[4] https://www.slov-lex.sk/ezbierky/pravne-predpisy/SK/ZZ/2008/245/
[5] https://www.slov-lex.sk/ezbierky/pravne-predpisy/SK/ZZ/2004/365/
[6] https://www.slov-lex.sk/ezbierky/pravne-predpisy/SK/ZZ/1999/184/
[7] https://www.slov-lex.sk/ezbierky/pravne-predpisy/SK/ZZ/2023/35/20230301

2. Bevezetés

A Kézikönyv a községek számára az óvodai és iskolai felvételi körzetek meghatározásához (a továbbiakban: „kézikönyv”) célja, hogy gyakorlati példákkal szolgáljon az óvodai és iskolai felvételi körzetek (a továbbiakban: „felvételi körzet”) kijelölésére vonatkozóan, valamint útmutatást adjon a felvételi körzet lehetséges meghatározására a megvalósítási gyakorlatból adódó konkrét helyzetekben. A kézikönyv egyúttal egységes módszertani eljárást közvetít a tanügyigazgatásról és egyéb törvények módosításáról szóló 321/2025. törvény (a továbbiakban: „törvény”) 44. §-a rendelkezéseinek alkalmazásakor a felvételi körzetek meghatározása során, különös tekintettel a diszkriminatív gyakorlatok megakadályozására. A felvételi körzet meghatározásakor a község figyelembe veszi a helyi adottságokat, a demográfiai folyamatokat, az érintett intézmények férőhely-kapacitását, a földrajzi és közlekedési viszonyokat, a szegregáció tilalmát és az inkluzív oktatás elvét.

A 44. §-ban bevezetett új jogi szabályozás alapvető indítéka a felvételi körzetek kijelölésének jelenlegi gyakorlatát kísérő, hosszú távú alkalmazási problémák megszüntetése. A fő hiányosságok közé tartozik a kritériumok alkalmazásának következetlensége, bizonyos címek vagy marginalizált közösségek önkényes kizárása a körzetekből, valamint a szomszédos önkormányzatok közötti kapacitások nem megfelelő összehangolása. Gyenge pontot jelentett továbbá a kijelölt felvételi körzetek átlátható, digitalizált és központilag ellenőrzött nyilvántartásának hiánya. A kézikönyv gyakorlati segédlet a községek számára a jogszabályoknak megfelelő óvodai és iskolai felvételi körzetek kijelöléséhez, tiszteletben tartva a gyermekek/tanulók alkotmányos jogait, valamint a nevelés-oktatás területén a kötelező óvodai nevelés-oktatásban való részvételre és a tankötelezettség teljesítésére vonatkozó hatályos jogszabályokat.

A kézikönyv célja, hogy hozzájáruljon ahhoz, hogy az adott községben állandó lakóhellyel vagy szokásos tartózkodási hellyel[8] rendelkező minden gyermek/tanuló garantált férőhellyel rendelkezzen az óvodában, illetve az alapiskolában (a továbbiakban: „intézmény”), mégpedig olyan feltételek mellett, amelyek tiszteletben tartják a földrajzi hozzáférhetőséget, a biztonságot, az államnyelven történő oktatást és a nemzetiségi oktatáshoz való jogot (amennyiben releváns). A körzetes intézmény kijelölése céljából a gyermek/tanuló állandó lakóhelyét veszik figyelembe. A szokásos tartózkodási helyet azokban az esetekben vizsgálják, amikor a gyermek/tanuló állandó lakóhelyeként csupán a községi/városi hivatal székhelyének címe van megadva, de ténylegesen más címen tartózkodik, vagy nem rendelkezik állandó lakóhellyel a SzK területén. Ezen a két fenti eseten kívül nem vehető figyelembe más olyan cím, ahol a gyermek/tanuló tartózkodik; ezt semmilyen módon nem szükséges igazolni. SzK-n belüli

[8] A nevelésről és oktatásról, valamint egyes törvények módosításáról szóló 245/2008. törvény (közoktatási törvény) többször módosított 2. § al) pontjával összhangban szokásos tartózkodási hely alatt az a hely értendő, ahol életvitelszerűen tartózkodik az a gyermek/tanuló vagy hallgató, aki nem rendelkezik állandó lakóhellyel a Szlovák Köztársaság területén, vagy akinek az állandó lakóhelye csupán a tartózkodási helye szerinti község.

más címre történő költözés esetén javasolt a gyermek/tanuló új állandó lakóhelyének címét indokolatlan késedelem nélkül bejelenteni a lakcímnyilvántartó hivatalnak.

A kézikönyv példákat szolgáltat a felvételi körzet megfelelő meghatározására a törvény 44. § (8) bekezdése szerinti kritériumok betartásával. A kézikönyv a megvalósítási gyakorlat alapján folyamatosan frissül.

A felvételi körzetek meghatározásának felügyeletét a regionális oktatási hivatalok (a továbbiakban: „RÚŠS") látják el, amelyek az ellenőrzési folyamat során megvizsgálják, hogy a felvételi körzet kijelölése megfelel-e a kritériumoknak.

A kézikönyv egyúttal meghatározza a magán- és egyházi intézmények felvételi körzetekbe való bevonását, valamint nevelési-oktatási közszolgáltatóként betöltött szerepüket.

A kézikönyv elsődlegesen a községek számára készült, segédletként a felvételi körzetek jogszabályoknak megfelelő meghatározásához. Használata abban az esetben is javasolt, ha a felvételi körzetek kijelölését a RÚŠS írja elő.

3. Óvodai és iskolai felvételi körzet (VŠO)

A felvételi körzetet a község a területén található valamennyi címpont és minden egyes közintézmény tekintetében meghatározza, függetlenül attól, hogy az intézmény fenntartója a község, a RÚŠS vagy a megye. E kézikönyv alkalmazásában az oktatási közintézmény fogalma alatt a község, az RÚŠS vagy a megye által fenntartott óvoda vagy iskola értendő.

E kézikönyv alkalmazásában a felvételi körzet olyan földrajzilag és közigazgatásilag meghatározott terület, címpontok összessége, amelyen belül az állandó lakóhellyel vagy szokásos tartózkodási hellyel rendelkező gyermekek/tanulók számára a törvény biztosítja a férőhelyet a kijelölt óvodában vagy alapiskolában a kötelező óvodai nevelés-oktatásban való részvétel vagy a tankötelezettség teljesítése céljából. Címpontnak számít a községben található minden olyan lakóingatlan/épület, amely rendelkezik házszámmal és utcanévvel (amennyiben a községben be van vezetve az utcák elnevezése).

Fontos tényező a területi egységesség és a címzés elve. A község nem határozhatja meg a felvételi körzetet homályos módon (például „az iskola környéke” vagy „déli negyed”). A felvételi körzetet pontosan körül kell határolni, miközben a hozzárendelés alapegysége a konkrét postai cím.

1 óvodai és iskolai felvételi körzet = 1 oktatási közintézmény

Ha a községben csak egy közintézmény működik, annak felvételi körzete a község teljes kataszteri területeként határozható meg, anélkül, hogy konkrét utcákat és házszámokat kellene kijelölni. A nagyobb községekben, ahol azonos oktatási szintre több közintézményt hoztak létre, a községnek úgy kell kialakítania körzeteit, hogy minden utca, illetve minden házszám egy adott oktatási programon belül ugyanabban az évfolyamban, azonos oktatási szinten és azonos oktatási nyelven pontosan egy felvételi körzetbe tartozzon. **A törvény hatálybalépése előtt kijelölt, egymást átfedő felvételi körzetek** megléte esetén ezt az állapotot új felvételi körzet meghatározásáról szóló helyi önkormányzati rendelet („VZN”) elfogadásával kell **rendezni**, **akár kérelem, akár az önkormányzat saját döntése alapján**.

Minden újonnan meghatározott felvételi körzetben egy oktatási közintézmény működik a kötelező óvodai nevelés-oktatásban való részvétel biztosítása és/vagy egy közintézmény a tankötelezettség biztosítása céljából.

A magániskolák és/vagy egyházi iskolák számára önálló felvételi körzet nem határozható meg, még abban az esetben sem, ha nevelési-oktatási közszolgáltatónak minősülnek. Az egyházi és/vagy magánintézmények a törvényben meghatározott feltételek mellett válhatnak egy már meglévő felvételi körzet részévé (bővebben lásd az alábbi „Magán- és/vagy egyházi intézmény mint nevelési-oktatási közszolgáltató” című alfejezetet). Bővebb információk a(z) 13. oldalon találhatók.

Lényeges, hogy a község folyamatosan reagáljon a településen bekövetkező területi változásokra, az új címpontok létrejöttére és/vagy a címpontok megszűnésére, oly módon, hogy legkésőbb a legközelebbi tanévtől kezdődően a község minden gyermeke/tanulója számára biztosított legyen a nevelés és oktatás a felvételi körzetben.

Közös óvodai és iskolai felvételi körzet

Azokban az esetekben, amikor a község nem rendelkezik a területén fenntartott közintézményben elegendő kapacitással valamennyi címpont lefedésére, vagy nincs a területén működő közintézmény, illetve csupán nem teljes szervezettségű alapiskolával rendelkezik, köteles a felvételi körzetet egy másik községgel együttműködve kijelölni. A községnek kiemelten keresnie kell a lehetőségeket gyermekei/tanulói nevelésének és oktatásának biztosítására olyan községben és olyan intézményben, amely elegendő kapacitással rendelkezik a gyermekek/tanulók befogadására, megfelelő távolságban van (minél közelebb a községhez – szomszédos vagy határos község), és amelyhez megfelelő közlekedési összeköttetés biztosított (helyi járat, helyközi autóbusz-, illetve vonatforgalom stb.).

A felvételi körzet más községgel együttműködésben történő kijelölésével közös felvételi körzet jön létre. A közös felvételi körzetet a község abban az esetben is meghatározhatja, ha területén működik oktatási közintézmény, mégpedig saját elhatározásából (önkéntesen), egy vagy több másik községgel kötött kölcsönös megállapodás alapján.

A meghatározott közös felvételi körzetet az azt kijelölő község helyi önkormányzati rendeletébe kell foglalni.

Amennyiben a községek nem kötnek megállapodást, és nem kerül sor közös felvételi körzet meghatározására, azt a RÚŠS ex officio (hivatalból) eljárva intézkedéssel határozza meg[9]. A regionális oktatási hivatal (RÚŠS) az iskola nélküli községet olyan községhez rendeli, ahol oktatási közintézmények működnek, figyelembe véve a törvény 44. § (8) bekezdése szerinti kritériumokat.

Nemzetiségi felvételi körzet

A nemzetiségi felvételi körzetet a nemzeti kisebbség nyelvén oktató iskola vagy a nemzeti kisebbség nyelvén oktató osztály számára kell meghatározni.

A nemzetiségi felvételi körzet meghatározására az alábbiak érvényesek:

- **A község köteles nemzetiségi felvételi körzetet meghatározni**, amennyiben:
  - a község szerepel a Szlovák Köztársaság Kormányának 35/2023. kormányrendelete szerinti településjegyzékben, és egyúttal
  - annak a megyének a területén, ahol a község található, az érintett nemzeti kisebbség nyelvén oktató iskola működik.

[9] Az ex offo (hivatalból történő) eljárás az eljáró állami szerv vagy bíróság saját kezdeményezésére induló eljárás. Az officialitás elve lehetővé teszi, hogy egy állami szerv vagy bíróság más személy kezdeményezése (beadványa) nélkül is eljárást indítson az ügyben.

- **A község abban az esetben is meghatározhat nemzetiségi felvételi körzetet**, ha nem szerepel a 35/2023. kormányrendelet szerinti településjegyzékben, de a megye területén, amelyben a község található, működik az adott nemzeti kisebbség nyelvén oktató iskola.
- **A község nem határoz meg nemzetiségi felvételi körzetet**, amennyiben a község szerinti megye területén nem működik az adott nemzeti kisebbség nyelvén oktató iskola, vagyis a nemzetiségi felvételi körzet kijelölésére a nemzetiségi nyelven oktató iskola hiánya miatt nem kerül sor.

Minden, nemzeti kisebbséghez tartozó gyermek/tanuló – amennyiben sor kerül nemzetiségi felvételi körzet meghatározására – az állandó lakóhelye vagy szokásos tartózkodási helye szerint két párhuzamos körzetes iskolával rendelkezik:
a) államnyelven oktató iskolával (felvételi körzet),
b) és a saját kisebbsége nyelvén oktató iskolával (nemzetiségi felvételi körzet).

Közös igazgatású iskolák (iskolaközpontok) és kihelyezett részlegek (tagintézmények) felvételi körzete

A közös igazgatású iskola szervezeti egységeit és a kihelyezett részlegeket (tagintézményeket) önállóan kell besorolni a felvételi körzetbe, miközben azok az érintett iskola, de akár egy másik iskola számára kijelölt felvételi körzet részét is képezhetik. A közös igazgatású iskola vagy a kihelyezett részleg közös felvételi körzet részét képezheti.
A közös igazgatású iskolák és a kihelyezett részlegek felvételi körzetének meghatározásával kapcsolatos további információkat lásd a(z) 36. oldalon.

A felvételi körzet és a helyi önkormányzati rendelet

A község helyi önkormányzati rendelet útján úgy határozza meg a felvételi körzeteket, hogy a községben állandó lakóhellyel vagy szokásos tartózkodási hellyel rendelkező minden gyermek/tanuló számára garantált legyen a férőhely a körzetes iskolában a kötelező óvodai nevelés-oktatásban való részvétel és a tankötelezettség teljesítése céljából. A jelen kézikönyv alkalmazásában körzetes iskola alatt az az iskola értendő, amely a község egy adott területén élő gyermekek/tanulók nevelését és oktatását biztosítja, vagyis a konkrét cím a község azon területrészéhez tartozik, amely egy konkrét iskolához van rendelve.

A 2026. december 31-ig kijelölt körzetek érvényessége – örökölt körzetek

A községnek a törvénymódosítás után is lehetősége van ugyanazt a felvételi körzetet alkalmazni, mint eddig. Az ilyen körzetet örökölt felvételi körzetnek nevezzük, és mindaddig érvényben maradhat, amíg felülvizsgálatára és egy új helyi önkormányzati rendelet elfogadására nem kerül sor a község saját elhatározásából, vagy az új körzet kijelölését kötelezővé tevő körülmények felmerülése miatt.

A felvételi körzetek 2026. január 1-től hatályos új szabályok szerinti meghatározása az alábbi esetekben kötelező:

- változások a községben található iskolahálózat terén – pl. oktatási közintézmény új szervezeti egységeinek létrejötte, új oktatási közintézmény alapítása a község területén stb.
- a körzetes óvoda vagy az iskolai körzet területének változása – például új címpontok létrejötte (lakás-/házépítési fejlesztések), az iskola elégtelen kapacitása a kijelölt felvételi körzetben (pozitív demográfiai folyamatok a községben – a gyermekek/tanulók számának növekedése) stb.
- a felvételi körzet meghatározására vonatkozó, a törvény 44. § (8) bekezdése szerinti kritériumok figyelmen kívül hagyására vonatkozó megalapozott beadvány (panasz) esetén

Beadvánnyal bármely természetes vagy jogi személy élhet az illetékes regionális oktatási hivatalnál (RÚŠS). A beadvány megalapozottságának megerősítését követően a RÚŠS felszólítja a községet, hogy a megadott határidőn belül a törvény 44. § (8) bekezdésével összhangban határozza meg a felvételi körzetet.

A községek számára javasolt a jelenleg kijelölt körzeteik és körzetes iskoláik felülvizsgálata, hogy azok nemcsak a törvény 44. § (8) bekezdésében meghatározott kritériumoknak felelnek-e meg, hanem egyúttal naprakészek-e, és megfelelnek-e a községben élő gyermekek és tanulók jelenlegi igényeinek.

A nevelés és oktatás garanciája a körzetes iskolában

A kötelező óvodai nevelés-oktatásban részt vevő gyermek számára a kötelező óvodai nevelés teljes időtartama alatt garantált a férőhely az óvoda felvételi körzetében. A tanuló számára a tankötelezettség teljes időtartama alatt garantált a nevelést és oktatást biztosító férőhely a körzetes iskolában. A gyermekek/tanulók számára a férőhely garanciája azzal a feltétellel érvényes, ha a gyermek/tanuló él a garantált férőhellyel. A körzetes iskolában a férőhely későbbi garantálása csak azzal a feltétellel érvényes, ha a körzetes iskola rendelkezik szabad kapacitással a gyermek/tanuló fogadására, és egyúttal a nevelésről és oktatásról szóló 245/2008. törvény (közoktatási törvény) 28d. vagy 31. §-a értelmében jóváhagyják a nem körzetes iskolából a körzetes iskolába történő átvételi kérelmét.

A gyermek/tanuló körzetes iskolába történő jelentkezésének benyújtásáról maguk a gyermek/tanuló törvényes képviselői döntenek. A nevelést és oktatást biztosító körzetes iskola kijelölése nem kötelezi a törvényes képviselőket arra, hogy a gyermeket/tanulót feltétlenül a körzetes iskolába írassák be. A törvényes képviselők szabadon dönthetnek úgy, hogy a gyermeket/tanulót a körzetestől eltérő iskolába íratják be, az állam azonban a körzetes iskolán kívül más iskolában nem garantálja a gyermek/tanuló felvételét.

A felvételi körzet meghatározásának bejelentése

A község a felvételi körzet kijelölését az óvodai és iskolai felvételi körzetek nyilvántartása (a továbbiakban: „REŠO”) elektronikus portálján keresztül a körzet meghatározásától számított 15 napon belül bejelenti az illetékes RÚŠS-nek és a minisztériumnak. A bejelentés részét képezi a község elfogadott helyi önkormányzati rendelete is, amely tartalmazza a bejelentett felvételi körzet kijelölését.

Óvodai és iskolai felvételi körzetek nyilvántartása

A községek a kijelölt felvételi körzetet a minisztérium által kezelt REŠO elektronikus portálon keresztül nyújtják be.

A REŠO rendszerben minden bejelentett, megfelelő/nem megfelelő felvételi körzet nyilván van tartva és regisztrálva van, a rendszerhez pedig aktív hozzáféréssel rendelkeznek az alábbiak:

- Községek – felhasználói hozzáférés a kijelölt felvételi körzet megfelelőségi ellenőrzésre történő benyújtásához
- RÚŠS – felhasználói hozzáférés a kijelölt felvételi körzetek megfelelőségének ellenőrzéséhez
- Minisztérium – adminisztrátori hozzáférés egy digitális adatplatform kezelésén keresztül, amely interaktív elemző eszközként valós időben dolgozza fel a demográfiai és társadalmi-gazdasági adatokat.

A kijelölt felvételi körzet megfelelőségének vizsgálata

A kritériumoknak megfelelően kijelölt felvételi körzet a REŠO rendszerben mint megfelelő körzet kerül nyilvántartásba. A kritériumoknak nem megfelelően kialakított felvételi körzet nem megfelelőként kerül nyilvántartásba, és a község az új felvételi körzet kijelölési kötelezettségéről szóló értesítés kézhezvételétől számított 90 napon belül köteles egy új, a hiányosságokat kiküszöbölő felvételi körzetet kijelölni.

A kijelölt felvételi körzet megfelelőségének RÚŠS általi vizsgálati folyamata nem rendelkezik halasztó hatállyal, vagyis a gyermekek/tanulók oktatása az iskolai nevelési-oktatási folyamat első napján megkezdődik. A RÚŠS a felvételi körzet értékelését követően írásban tájékoztatja a községet a kijelölt felvételi körzet megfelelőségéről/nem megfelelőségéről. Nem megfelelő felvételi körzet kijelölése esetén a RÚŠS felszólítja a községet az ellentmondás megszüntetésére és egy új, a kritériumoknak megfelelő felvételi körzet kijelölésére. A RÚŠS a vizsgált és a már elbírált felvételi körzeteket a REŠO rendszerben tartja nyilván.

A község köteles figyelembe venni a RÚŠS és/vagy a minisztérium által a kijelölt felvételi körzet megfelelőségének ellenőrzése során tett ajánlásait, és szükség esetén a megfelelőségi ellenőrzés elvégzéséhez megadni a szükséges együttműködést a RÚŠS-nek és/vagy a minisztériumnak.

Amíg az értékelés eredményét a REŠO rendszer automatikusan nem generálja és nem továbbítja a minisztérium meghatalmazott személyének, a RÚŠS a felvételi körzet értékelésének eredményét tájékoztatásul elektronikusan megküldi a minisztériumnak.

Magán- és/vagy egyházi intézmény mint nevelési-oktatási közszolgáltató

A törvény a magán- és egyházi fenntartókat a Szlovák Köztársaság iskolahálózatának egyenrangú partnereiként kezeli, ugyanakkor olyan különleges jogi szabályozás vonatkozik rájuk, amely tükrözi autonómiájukat.

A község magán- és egyházi iskolák számára nem határoz meg felvételi körzetet. A magán- vagy egyházi iskola **nem oktatási közintézmény**, ezért **nem jelölhető ki számára felvételi körzet**.

A magán- és egyházi iskolákra vonatkozó sajátosságok:

- egyetlen terület felett sem tarthatnak igényt kizárólagosságra
- a törvényben meghatározott feltételek mellett nevelési-oktatási közszolgáltatóként működhetnek[10]
- a törvényben meghatározott feltételek mellett részét képezhetik egy meglévő felvételi körzetnek[11]
- a felvételi körzetbe való besorolásukat elsősorban a székhelyük szerinti községben kell kérvényezniük; amennyiben a székhely szerinti községben az iskola felvételi körzetbe történő besorolására nem kerül sor, a megye területén található bármely más községben kérhetik a felvételi körzetbe való besorolásukat

A magánfenntartó vagy egyházi fenntartó a 2028/2029-es tanévtől kérheti a községtől a magániskola vagy egyházi iskola (a továbbiakban: „nem állami intézmény”) felvételi körzetbe történő besorolását. A nem állami intézmény felvételi körzetbe történő besorolása a község számára a nevelési és oktatási kínálat bővítésére nyújt lehetőséget. Egy ilyen területi partner a község számára számos előnnyel járhat.

A nevelési-oktatási közszolgáltató felvételi körzetbe történő bevonásának előnyei

- ✓ Amennyiben a község a területén nem rendelkezik saját oktatási közintézménnyel, vagy abban nincs elegendő kapacitás, a gyermekeknek/tanulóknak más községekbe kell bejárniuk, amivel utazási költségtérítési kötelezettség keletkezik[12]. Ha a gyermekek/tanulók a körzetben egy nem állami intézményben maradnak, ez a teher megszűnik.
- ✓ A község a nem állami intézménnyel történő megállapodás megkötésekor javasolhatja, hogy az ne csak egy formális együttműködés legyen, hanem kiterjedjen a sportversenyek, kulturális rendezvények szervezésében való lehetséges partnerségre, valamint az oktatási közintézményben hiányzó, de a nem állami

[10] a tanügyigazgatásról és egyéb törvények módosításáról szóló 321/2025. törvény 45. § (1) bekezdése
[11] a tanügyigazgatásról és egyéb törvények módosításáról szóló 321/2025. törvény 46. § (1) és (2) bekezdése
[12] az iskolák és közoktatási intézmények finanszírozásáról szóló 322/2025. törvény 15. §-a

intézményekben többnyire rendelkezésre álló felszerelések és létesítmények (pl. étkezde, tornaterem/uszoda, a szaktantárgyakhoz szükséges laboratóriumok stb.) megosztására is. A közös tevékenységek nemcsak az oktatási közintézménybe járó gyermekek/tanulók számára biztosítanak szélesebb körű lehetőségeket, hanem a régióban/községben tartják azokat a gyermekeket/tanulókat is, akik egyébként egy másik község oktatási közintézményébe mennének át.

- ✓ A nem állami intézmény felvételi körzetbe történő besorolásával a község bizonyítja, hogy fontos számára a lakosok sokrétű igényeinek kielégítése. A szülők így lehetőséget kapnak arra, hogy gyermekeiket az oktatási közintézménytől eltérő iskolában taníttassák, legyen szó akár vallási nevelést, akár alternatív pedagógiai módszereket előtérbe helyező intézményről[13], miközben nem kell a gyermekeket/tanulókat távolabbi szomszédos községekbe utaztatniuk. A sokszínű oktatási kínálattal rendelkező község a fiatal családok számára is vonzóbb lakóhellyé válik.
- ✓ A község terjeszkedése (pl. agglomerációs lakóparkok építése) miatt a település oktatási közintézményei előbb-utóbb szembesülnek azzal a problémával, hogy kapacitásuk nem lesz elegendő a hozzájuk tartozó valamennyi címpont lefedésére. Ha a nem állami intézmény átveszi a „körzetes” gyermekek/tanulók egy részét, a községnek nem kell pénzügyi forrásokat fordítania saját épületeinek bővítésére vagy rekonstrukciójára. A magán-/egyházi fenntartó maga viseli az infrastruktúra kialakításának költségeit, ugyanakkor ténylegesen segíti a községet a törvényi kötelezettségének – a kötelező óvodai nevelés és/vagy a tankötelezettség biztosítása – való megfelelésben.

Az óvodai és iskolai felvételi körzetek meghatározása alóli kivételek[14]

Felvételi körzet nem határozható meg a következők számára:

a) az egészségileg hátrányos helyzetű vagy tehetséges gyermekek számára létrehozott iskolák és osztályok,
b) az egészségileg hátrányos helyzetű vagy tehetséges tanulók számára létrehozott iskolák és osztályok,
c) azok az iskolák és osztályok, amelyekben a nevelés és oktatás nemzetközi program szerint valósul meg.

[13] Például Montessori-pedagógia vagy Waldorf-pedagógia

[14] a 321/2025. törvény 44. § (12) bekezdése

4. A felvételi körzet kijelölésének kritériumai

A község a felvételi körzet meghatározásakor úgy köteles eljárni, hogy a törvényben meghatározott valamennyi kritérium teljesüljön.

1. **Az iskola kapacitása, ideértve a kétműszakos oktatás tilalmának tiszteletben tartását is**[15]
2. **Földrajzi szempont**
3. **A község közlekedési infrastruktúrája**
4. **Az államnyelven történő neveléshez és oktatáshoz való jog**[16]
5. **A szegregáció tilalmának betartása a nevelésben és oktatásban**[17]
6. **Az inkluzív oktatás elve**[18]
7. **Nemzeti kisebbség nyelvén történő oktatáshoz való jog**[19]

A felvételi körzet kijelölésekor a kritériumokat egyidejűleg, összefüggéseikben és megfelelő súlyozással kell figyelembe venni, vagyis azok teljesülése egyszerre történik, és egyik kritérium sem élvez elsőbbséget a többivel szemben.
A felvételi körzetek meghatározásának konkrét gyakorlati példái grafikus ábrázolással kiegészítve a jelen kézikönyv külön mellékleteiben találhatók.

A felvételi körzet meghatározásának megkezdése előtt fontos, hogy megválaszoljuk az alábbi kérdéseket:

Hány óvodai oktatási közintézmény működik községünkben?
Hány alapiskolai oktatási közintézmény működik községünkben?
Milyen kapacitással rendelkeznek a községünkben található egyes oktatási közintézmények?
Milyenek a községünkben élő gyermekek/tanulók számára vonatkozó kiinduló demográfiai adatok?
Vannak-e a községünkben olyan földrajzi sajátosságok, amelyeket figyelembe kell venni?
Rendelkezik-e községünk megfelelő infrastruktúrával és elérhető közlekedéssel?
Milyen távolságra van községünk a legközelebbi szomszédos községektől? (Abban az esetben releváns, ha a község területén egyáltalán nincs oktatási intézmény, vagy az iskolai kapacitás nem elegendő a község összes címpontjának lefedéséhez)
Mekkora a legközelebbi szomszédos községek iskoláinak kapacitása? (Abban az esetben releváns, ha a község területén egyáltalán nincs oktatási intézmény, vagy az iskolai kapacitás nem elegendő a község összes címpontjának lefedéséhez)
Milyen infrastruktúra áll rendelkezésre a községünkben élő gyermekek/tanulók legközelebbi szomszédos községekbe történő bejárásához? (Abban az esetben releváns, ha a község területén egyáltalán nincs oktatási intézmény, vagy az iskolai kapacitás nem elegendő a község összes címpontjának lefedéséhez)

[15] a 245/2008. törvény 30. § (5) bekezdése, a 161w. §-hoz kapcsolódóan
[16] a 270/1995. törvény 4. § (1) bekezdése és a 245/2008. törvény 12. § (2) bekezdése
[17] a 245/2008. törvény 2. § ak) pontja
[18] a 245/2008. törvény 4a. §-a
[19] A Szlovák Köztársaság Alkotmányának 34. cikkely (2) bekezdése

Működik-e községünkben nemzeti kisebbség nyelvén oktató oktatási közintézmény, és szerepel-e községünk a 35/2023. kormányrendelet szerinti településjegyzékben?
Működik-e kisebbségi oktatási nyelvű oktatási közintézmény a megyében? (Csak akkor releváns, ha a község szerepel a 35/2023. kormányrendelet szerinti településjegyzékben)
A község jelenleg rendelkezik-e az óvodai nevelést államnyelven biztosító, a község valamennyi címpontjára kiterjedő felvételi körzettel?
A község jelenleg rendelkezik-e a tankötelezettség államnyelven történő teljesítését biztosító, a község valamennyi címpontjára kiterjedő felvételi körzettel?
Van-e a községben az óvodai nevelést nemzeti kisebbségi nyelven biztosító, a község valamennyi címpontjára kiterjedő felvételi körzet (amennyiben releváns)?
Van-e a községben a tankötelezettség nemzeti kisebbségi nyelven történő teljesítését biztosító, a község valamennyi címpontjára kiterjedő felvételi körzet (amennyiben releváns)?
Létezik-e körzet minden egyes címpont számára?

5. A kritériumok figyelembevétele a felvételi körzet meghatározásakor

A kézikönyv a felvételi körzetek meghatározására és a kritériumok megfelelő súlyozással történő alkalmazásának lehetséges kombinációira mutat be példákat.

A kézikönyv következő része egyszerűsített példákat mutat be az egyes kritériumok alkalmazására. Annak érdekében, hogy rámutassunk az összes kritérium egyidejű alkalmazásának fontosságára, az alábbiakban felsorolt egyszerűsített példák minden esetben a megmagyarázott/leírt kritériumra „épülnek rá". A kritériumok alkalmazásának sorrendje nincs meghatározva, és a bemutatott egyszerűsített példák csak irányadó jellegűek.

5.1 1. kritérium - Az iskolaépület kapacitása, ideértve a kétműszakos oktatás tilalmának tiszteletben tartását

A község a felvételi körzet meghatározásakor figyelembe veszi, hogy az oktatási közintézménynek helyet adó épület kapacitásának arányosnak kell lennie a kijelölt felvételi körzetbe tartozó címpontokon élő gyermekek/tanulók számával, azaz a község csak annyi címpontot rendelhet az iskola felvételi körzetéhez, amennyi az iskola kapacitásának megfelel. Az iskola kapacitásával összefüggésben a község a felvételi körzet kijelölésekor köteles tiszteletben tartani a kétműszakos oktatás tilalmát[20].

Az iskola kapacitása (befogadóképessége) alatt az oktatási intézmény működési rendjében (házirendjében) megadott, kapacitásra vonatkozó adat értendő.

A község az adott területen állandó lakóhellyel/szokásos tartózkodási hellyel rendelkező, a kötelező óvodai nevelésben részt vevő, valamint a közoktatási törvény alapján óvodába felvett egyéb gyermekek, továbbá a 6 és 15 év közötti tanulók számát az érintett iskola tényleges kapacitásával veti össze. A kijelölt felvételi körzetben állandó lakóhellyel/szokásos tartózkodási hellyel rendelkező gyermekek/tanulók összlétszámának összhangban kell állnia az iskola kapacitásával. A fentiek értékelése a felvételi körzet elegendő kapacitásának megítélését befolyásoló egyéb tényezők figyelembevételével, arányosan történik. Ha a község 500 tanulót rendel az iskola felvételi körzetéhez, és mind az 500 tanuló ténylegesen érdeklődést mutat a körzetes iskola iránt (vagyis az összes tanuló beiratkozna az így kijelölt körzetes iskolába), de az iskola csak 400 tanulót tud fogadni, a helyi önkormányzati rendelet jogellenes, mivel az iskola nem tudja majd teljesíteni azon jogszabályi kötelezettségét, hogy a rendeletben kijelölt valamennyi címpontról elsőbbségi alapon vegye fel a gyermekeket/tanulókat. Ha a község 500 tanulót rendel az iskola felvételi körzetéhez, de csak 400 tanuló részéről van valós igény (a többi tanuló nem kívánt a körzetes iskolában tanulni), és az iskola is csak 400 tanulót tud fogadni, akkor a kijelölt felvételi körzet megfelelőnek tekinthető. A

[20] a 245/2008. törvény 30. § (5) bekezdése, a 161w. §-sal összefüggésben

mérlegelés arányossága a felvételi körzet meghatározására vonatkozó valamennyi kritérium esetében kulcsfontosságú.

Példák az 1. kritérium alkalmazására

1. példa:

A községben 100, 6–15 éves korú tanuló él, és egy 120 tanuló befogadására alkalmas oktatási közintézmény működik.

*A község egy felvételi körzetet határoz meg az adott iskola számára a község összes címpontjának bevonásával **(1. kritérium)**.*

2. példa:

A községben 100, 6–15 éves korú tanuló él, és egy 90 tanuló befogadására alkalmas oktatási közintézmény működik.

Mivel a község a saját területén csak egy oktatási közintézményt tart fenn, az adott iskola számára egy felvételi körzetet határoz meg a község kiválasztott címpontjaival úgy, hogy:

*1. A címpontok hozzárendelésével ne lépjék túl az iskola kapacitását **(1. kritérium)**.*

2. A fennmaradó címpontok számára egy másik iskola volt elérhető a község közelében, az egyéb kritériumok egyidejű figyelembevételével – lásd a további kritériumok leírását és alkalmazásuk példáit alább.

*Mivel a községben lévő iskola nem tudja a község valamennyi címpontját lefedni (10 tanuló számára hiányzik a garantált iskolai férőhely), a község köteles „lefedetlen” címpontjai számára megállapodást kötni a legközelebbi községgel a tankötelezettség teljesítésének biztosítása érdekében. A községek közötti megállapodást követően sor kerül a közös felvételi körzet kijelölésére annál az iskolánál, amely elegendő kapacitással rendelkezik **(1. kritérium)** a saját községének, valamint a kapacitáshiányos iskolával rendelkező község tanulóinak oktatására.*

5.2 2. kritérium - Földrajzi szempont

A község a felvételi körzet meghatározásakor ügyel az iskola optimális elérhetőségének biztosítására, hogy a kötelező óvodai nevelésben való részvétel és/vagy a tankötelezettség teljesítése ne kerüljön veszélybe. Az adott területen található körzetes iskolának megfelelő távolságra kell lennie a gyermekek/tanulók állandó lakóhelyétől, vagyis nem indokolt távolabbi iskola kijelölése, ha van közelebbi, és a felvételi körzet ilyen jellegű meghatározása nem ütközik a jogszabályoknak megfelelő felvételi körzet kijelölésének egyéb kritériumaiba. **Az iskola csökkent elérhetőségének minősül, ha a gyermek/tanuló állandó lakóhelyétől vonattal vagy autóbusszal megtett út hossza meghaladja a 6 km-t[21].** A csökkent elérhetőségű felvételi körzet meghatározása abban az esetben megengedett, ha egy ilyen körzet kijelölése objektív okokra vezethető vissza, pl. nincs elérhető iskola 6 km-nél kisebb távolságon belül.

Földrajzi szempont alatt különösen a következő tényezők figyelembevétele értendő:

- Az iskola földrajzi elhelyezkedése: a gyermek/tanuló az állandó lakóhelyéhez legközelebb eső iskolában rendelkezik garantált férőhellyel
- A terület jellege és tagoltsága: a természetes és/vagy mesterséges akadályok (pl. erdő, vasút, autópálya, tó, sziklás domborzat, nagy kiterjedésű beépített területek, mint például vállalatok, egybefüggő házsorok stb.) figyelembevétele

Az iskolának a gyermek/tanuló számára ésszerű időn belül (az iskolába jutáshoz szükséges idő) és biztonságos körülmények között kell elérhetőnek lennie. A község mérlegeli, hogy a gyermeknek/tanulónak az iskolába vezető úton nem kell-e megfelelő infrastruktúra nélküli természetes vagy mesterséges akadályokat leküzdenie (pl. áthaladás négysávos úton felüljáró/aluljáró nélkül, áthaladás biztosítatlan vasúti átjárón, gyaloglás forgalmas úttest szélén járda nélkül stb.). Ha a község egy utcát olyan iskolához rendel, amelynek megközelítése veszélyes, miközben megfelelő távolságban található egy másik, biztonságosan megközelíthető iskola, azzal megsérti a szóban forgó kritériumot.

Példák az 1. és 2. kritérium együttes alkalmazására

1. példa:

*A községben 100, 6-15 éves korú tanuló él, és egy 150 tanuló befogadására alkalmas oktatási közintézmény működik, ami elegendő kapacitást jelent valamennyi címpont számára a nevelés és oktatás biztosításához **(1. kritérium)**. A község területe nem rendelkezik jelentős tagoltsággal, amely természetes vagy mesterséges akadályok leküzdését tenné szükségessé **(2. kritérium)**.*

A község egy felvételi körzetet hoz létre az egész községre (a község valamennyi címpontjára) vonatkozóan.

[21] a nevelésről és oktatásról, valamint egyes törvények módosításáról szóló 245/2008. törvény (közoktatási törvény) 29. § (21) bekezdése

2. példa:

A községben 500, 6-15 éves korú tanuló él, és két oktatási közintézmény működik, összesen 600 tanulós kapacitással, vagyis elegendő kapacitással ahhoz, hogy a község valamennyi címpontja számára biztosítsa a nevelést és oktatást ***(1. kritérium)****. Hozzávetőleg a község közepén található egy természetes akadály – egy kis tó és egy ahhoz kapcsolódó, a nyilvánosság elől elzárt, kiterjedt park.*

A község két felvételi körzetet alakít ki, és a címpontok felosztásánál figyelembe veszi, hogy mindkét iskola nagyjából azonos távolságból legyen elérhető valamennyi címpontról, bekalkulálva a természeti akadály (a tó a zárt parkkal) „leküzdésének" nehézségét az iskolába történő eljutás során ***(2. kritérium)****. A község e két felvételi körzet kijelölésekor nem köteles a címpontokat 50/50 arányban felosztani a két iskola között, vagyis a két kritérium figyelembevételével két felvételi körzet jöhet létre, pl. 60/40 stb. arányban.*

5.3 3. kritérium - A község közlekedési infrastruktúrája

A felvételi körzet meghatározásakor a község figyelembe veszi az iskola közlekedési szempontból történő megközelíthetőségét, akár a községen belül, akár egy másik községbe, amely a községek közötti megállapodás alapján a közös felvételi körzetben biztosítja a gyermekek/tanulók nevelését és oktatását. A községnek maximális erőfeszítést kell tennie a közlekedési infrastruktúra olyan módon történő biztosítására, hogy a körzetes iskola infrastrukturális szempontból elérhető legyen, figyelembe véve a nevelési-oktatási folyamat szintjét, vagyis a gyermek/tanuló életkorát és az ehhez kapcsolódó azon képességét/lehetőségét, hogy önállóan közlekedjen az iskolába és onnan haza.

A község közlekedési infrastruktúrája mint kritérium figyelembevétele alatt az alábbi tényezők mérlegelése is értendő:

- Az iskola megközelíthetősége: gyalog, egyéni és/vagy tömegközlekedés szükséges
- Elérhető mobilitás: helyi járat (tömegközlekedés), helyközi autóbuszok/vonatok, csatlakozó közlekedési járatok
- A gyermek/tanuló életkora: kisebb gyermekek/tanulók esetében a törvényes képviselő kísérete szükséges, idősebb tanulóknál lehetséges a kíséret nélküli közlekedés

Ha a községben nem található oktatási intézmény, vagy a körzeteket nagy kiterjedésű területen osztja fel (pl. nagyobb városok, városrészek stb.), a felvételi körzetet úgy kell meghatároznia, hogy az ingázás hossza a minimálisra csökkenjen, és maximálisan kihasználja a helyközi autóbusz- vagy vonatforgalom meglévő járatait. A szomszédos „A” községben lévő iskola felvételi körzetként történő kijelölése abban az esetben, ha a szomszédos „B” községbe háromszor annyi járat közlekedik és feleolyan távolságra van, ellentétes a 3. kritériummal, egyúttal pedig a költséghatékonyság és a közpénzekkel való gazdaságos bánásmód elvével is[22].

Példák az 1–3. kritériumok együttes alkalmazására

1. példa:

A községben 100, 6-15 éves korú tanuló él, és egy 150 tanuló befogadására alkalmas oktatási közintézmény működik, ami elegendő kapacitást jelent valamennyi címpont számára ***(1. kritérium)****. A község területe nem rendelkezik jelentős tagoltsággal, és nem teszi szükségessé természetes vagy mesterséges akadályok leküzdését* ***(2. kritérium)****. Az iskola gyalog és/vagy saját járművel is megközelíthető* ***(3. kritérium)****.*
A község egy felvételi körzetet hoz létre az egész községre (a község valamennyi címpontjára) vonatkozóan.

[22] A község ugyanis köteles pénzügyi forrásokat biztosítani a szomszédos/határos községekben lévő iskolát látogató gyermekek/tanulók utazási költségeinek fedezésére.

2. példa:

A községben 500, 6-15 éves korú tanuló él, és két oktatási közintézmény működik, összesen 600 tanulós kapacitással, vagyis elegendő kapacitással ahhoz, hogy a község valamennyi címpontja számára biztosítsa a nevelést és oktatást ***(1. kritérium)****. Az egyik iskola a község központjában, a másik pedig a község szélén található. A községben nincs biztosítva tömegközlekedés, ezért az iskolába való eljutást gyalogosan vagy saját járművel kell megoldani. A község területe nem tagolt jelentősen, és az iskolákba történő eljutás során nem kell jelentős természetes vagy mesterséges akadályokat leküzdeni* ***(2. kritérium)****.*

A község két felvételi körzetet alakít ki, miközben a címpontok felosztását az alapján mérlegeli, hogy az iskola elérhetősége megközelítőleg azonos távolságra legyen ***(3. kritérium)*** *valamennyi címpont számára, figyelembe véve a gyalogos vagy a saját járművel történő közlekedés szükségességét. A község e két felvételi körzet kijelölésekor egyúttal nem köteles a címpontokat 50/50 arányban felosztani a két iskola között, vagyis a 3 kritérium figyelembevételével létrejöhet a két felvételi körzet, pl. 60/40 stb. arányban.*

5.4 4. kritérium – Az államnyelven történő oktatáshoz való jog

A község a felvételi körzet meghatározásakor köteles garantálni, hogy a területén állandó lakóhellyel/szokásos tartózkodási hellyel rendelkező minden gyermek/tanuló számára biztosított legyen olyan körzetes iskola, amelyben az oktatás államnyelven – szlovák nyelven – zajlik.

Ez a kritérium különös jelentőséget kap a nemzetiségileg vegyes területeken. Ha a község csak nemzeti kisebbség nyelvén oktató iskolát tart fenn, valamennyi címpontja számára köteles egy körzetes iskolát és az államnyelven történő oktatás céljából egy felvételi körzetet is kijelölni, mind a kötelező óvodai nevelés, mind pedig a tankötelezettség teljesítése céljából. Mivel a község a saját területén nem rendelkezik államnyelven oktató oktatási közintézménnyel, megállapodást kell kötnie a közös felvételi körzetről egy szomszédos vagy határos községgel. Az államnyelven történő oktatáshoz való jognak földrajzilag és kapacitás szempontjából kivétel nélkül minden állampolgár számára elérhetőnek kell lennie.

Abban az esetben, ha a községben államnyelven és a nemzeti kisebbség nyelvén is oktató iskolák működnek, a község minden címpontra vonatkozóan meghatározza:

a) az államnyelven oktató iskola felvételi körzetét, és egyidejűleg
b) a nemzetiségi felvételi körzetet a nemzeti kisebbség nyelvén történő nevelés és oktatás céljából

miközben a felvételi körzetnek és a nemzetiségi felvételi körzetnek fednie kell egymást.

Abban az esetben is, ha a községben egyáltalán nem működnek iskolák, és a község vegyes nemzetiségű területen fekszik, a község köteles gondoskodni a felvételi körzet kijelöléséről az államnyelven történő óvodai nevelés és tankötelezettség teljesítése céljából.

Példák az 1–4. kritériumok együttes alkalmazására

1. példa:

*A községben 100, 6-15 éves korú tanuló él, és egy nemzeti kisebbség nyelvén oktató oktatási közintézmény működik, amely elegendő kapacitással rendelkezik valamennyi címpont számára **(1. kritérium)**, az iskola megközelíthetősége biztosított jelentős területi tagoltság nélkül **(2. kritérium)**, és a legtöbb címpontról gyalogosan és/vagy saját járművel is elérhető **(3. kritérium)**. A 100 tanuló közül 90 tanuló jelezte igényét a nemzeti kisebbség nyelvén folyó oktatás iránt.*

Mivel a községben nincs államnyelven oktató közintézmény, a község egy szomszédos/határos községgel együttműködve közös felvételi körzetet jelöl ki valamennyi címpontja számára az államnyelven történő oktatás biztosítására – azaz nem csak annak a 10 tanulónak a számára, akik nem igényelték a nemzeti kisebbség nyelvén történő oktatást.

2. példa:

A községben 500 tanuló él, akik közül 200 ugyanahhoz a nemzeti kisebbséghez tartozónak vallja magát. A községben két oktatási közintézmény működik:

- *Az államnyelven oktató „A” iskola a község szélén, 600 tanuló befogadására alkalmas kapacitással.*
- *A nemzeti kisebbség nyelvén oktató „B” iskola a község központjában, 100 tanuló befogadására alkalmas kapacitással.*

Az államnyelven történő oktatást szolgáló felvételi körzet kijelölésének magyarázata céljából a példa leírásában csak az „A” iskola szerepel. A nemzeti kisebbség nyelvén oktató „B” iskola nem jelenik meg a példánkban, csak azért említjük meg, hogy rámutassunk arra a lehetőségre, hogy a községben államnyelven és a nemzeti kisebbség nyelvén oktató iskola is működhet, az államnyelven történő oktatást szolgáló felvételi körzet meghatározásakor azonban a község kizárólag az államnyelven oktató iskolát veszi figyelembe.

*A község nem különösebben tagolt, azaz az „A” iskola elérhető természetes vagy mesterséges akadályok leküzdése nélkül **(2. kritérium)**, és a tömegközlekedés is rendelkezésre áll **(3. kritérium)**. Mivel a községben a tanulók teljes létszáma alacsonyabb, mint az államnyelven oktató **(4. kritérium)** „A” iskola kapacitása **(1. kritérium)**, a község az összes címpontja számára egyetlen felvételi körzetet hoz létre az államnyelven történő oktatásra az „A” iskolában.*

5.5 5. kritérium – A szegregáció tilalmának betartása a nevelésben és oktatásban

A nevelésben és oktatásban megnyilvánuló szegregáció olyan magatartás, amely ellentétes a külön jogszabály szerinti egyenlő bánásmód elvével[23]. Szegregációról beszélünk, ha sor kerül (vagy sor kerülhet) a következőkre:

- gyermekek, tanulók vagy az oktatásban részt vevők egy csoportjának **térbeli, szervezeti vagy társadalmi kirekesztésére** vagy
- **elkülönített oktatásra**, kivéve az alábbi eseteket:
  - oktatás a nemzeti kisebbségek nyelvén (a nemzetközi szerződésekkel összhangban),
    egészségileg akadályozott vagy tehetséges gyermekek oktatása, amennyiben az önkéntes alapon, a gyermek vagy a szülő akaratából történik

A szociálisan hátrányos helyzetű (a továbbiakban: „SzHHK”), vagy sajátos nevelési igényű (a továbbiakban: „SNI”) gyermekek/tanulók számára létrehozott iskola/osztály stb. csak azzal a feltétellel fogadható el, ha azt nem célzatosan hozták létre, vagyis nem kerül sor ezen gyermekek/tanulók másoktól történő szándékos elkülönítésére.

A község nem határozhatja meg a felvételi körzet határait úgy, hogy célzatosan egyetlen konkrét iskolában szigetelje el vagy koncentrálja a szociálisan hátrányos helyzetű (például a marginalizált roma közösségekből (MRK) származó) gyermekeket/tanulókat, és ha lehetséges, ezeket a gyermekeket földrajzilag és kapacitás szempontjából a község vagy a régió több iskolája között kell elosztania.

Ha a község egy társadalmilag kirekesztett terület vagy városrész határait követő felvételi körzetet jelöl ki abból a célból, hogy a többi iskolát „megvédje” ezen gyermekek beáramlásától, akkor szegregáció formájában közvetlen diszkriminációt követ el.

Példák az 1–5. kritériumok együttes alkalmazására

1. példa:

*A községben 200, 6-15 éves korú tanuló él, közülük 30-an MRK környezetből származnak – ez egy a község szélén fekvő, házszám nélküli lakóhelyeket magában foglaló telep, amelynek lakói a községben regisztrált állandó lakóhellyel rendelkeznek. A községben egy államnyelven oktató **(4. kritérium)** közintézmény működik, amely elegendő kapacitással rendelkezik a község valamennyi címpontja számára **(1. kritérium)**. A község nem különösebben tagolt, azaz a közlekedés során nincs szükség természetes vagy mesterséges akadályok leküzdésére **(2. kritérium)**. Az iskola egyúttal a legtöbb címpontról gyalogosan vagy saját járművel is megközelíthető **(3. kritérium)**.*

[23] az egyes területeken érvényesítendő egyenlő bánásmódról és a hátrányos megkülönböztetés elleni védelemről szóló 365/2004. törvény

A község egy felvételi körzetet hoz létre az adott iskola számára az egész községre (a község valamennyi címpontjára) vonatkozóan, beleértve a községben regisztrált állandó lakóhellyel rendelkező, MRK környezetből származó tanulókat is ***(5. kritérium)***.

2. példa:

A községben 500, 6-15 éves korú tanuló él, akik közül 200 tanuló a község szélén fekvő területről származik (a községben regisztrált állandó lakóhellyel rendelkező, MRK környezetből származó lakosok). A községben két oktatási közintézmény működik:

- *Az államnyelven oktató „A" iskola a község központjában, 300 tanuló befogadására alkalmas kapacitással.*
- *Az államnyelven oktató „B" iskola a község szélén (a községnek az MRK lakosok által lakott területével ellentétes oldalán), 400 tanuló befogadására alkalmas kapacitással.*

A község nem különösebben tagolt, azaz mindkét iskola megközelíthető természetes vagy mesterséges akadályok leküzdése nélkül ***(2. kritérium)***. *A község mindkét iskolát érintő tömegközlekedéssel rendelkezik* ***(3. kritérium)***. *A két iskola együttesen 700 tanuló számára tud államnyelven nevelést és oktatást biztosítani* ***(4. kritérium)***, *vagyis a község elegendő kapacitással* ***(1. kritérium)*** *rendelkezik ahhoz, hogy a tankötelezettség feltételeit valamennyi címpontja számára biztosítsa.*

A község két felvételi körzetet alakít ki, miközben a községben lévő címpontokat úgy osztja fel, hogy a címpontok és a körzetes iskola közötti távolság megközelítőleg azonos legyen valamennyi címpont számára ***(2. kritérium – ismételten figyelembe véve)***, *és egyúttal úgy, hogy az MRK környezetből származó tanulók mindkét iskolában a nevelés és oktatás minden szintjén egyenletesen legyenek képviselve* ***(5. kritérium)***.

5.6 6. kritérium – Az inkluzív oktatás elve

A község a felvételi körzet meghatározásakor köteles megteremteni a feltételeket valamennyi gyermek/tanuló közös neveléséhez és oktatásához, kivétel nélkül, beleértve a szociálisan hátrányos helyzetű és/vagy SNI gyermekeket/tanulókat, azaz az egészségileg hátrányos helyzetű, valamint a tehetséges gyermekeket/tanulókat is.
A községnek úgy kell meghatároznia a felvételi körzetet, hogy az iskolák ne legyenek egyoldalúan túlterhelve, vagy éppen ellenkezőleg, mesterségesen tehermentesítve a nevelés és oktatás során egyéni bánásmódot igénylő gyermekek alól. A cél az, hogy a körzet minden egyes körzetes iskolája képes, és anyagi, valamint személyi szempontból is felkészült legyen bármelyik „saját” körzetes gyermekének fogadására, és inkluzív környezetet tudjon számára biztosítani, ahelyett, hogy a község adminisztratív úton távolabbi iskolákba küldené őt.

Az inkluzív oktatás a gyermekek/tanulók, a hallgatók és a nevelésben és oktatásban résztvevők közös, esélyegyenlőségen alapuló nevelése és oktatása, ami konkrétan a következőket jelenti:

- Támogatás nyújtása mindenki számára, figyelembe véve nevelési és oktatási igényeit
- Az egyéni sajátosságok tiszteletben tartása
- Az iskola vagy a közoktatási intézmény nevelési-oktatási tevékenységeibe és a társadalomba való aktív bekapcsolódás támogatása

Példák az 1–6. kritériumok együttes alkalmazására

1. példa:

A községben 200, 6-15 éves korú tanuló él, akik közül:

- *30 tanuló MRK környezetből származik – ez egy, a község szélén fekvő, házszám nélküli lakóhelyeket magában foglaló telep, amelynek lakói a községben regisztrált állandó lakóhellyel rendelkeznek*
- *15, különböző címpontokon élő SNI tanuló*

*A községben egy államnyelven oktató **(4. kritérium)** közintézmény működik, amely 250 tanuló befogadására alkalmas kapacitással rendelkezik, vagyis elegendő kapacitással ahhoz, hogy a község valamennyi címpontja számára biztosítsa a tankötelezettség teljesítésének feltételeit **(1. kritérium)**. A község nem különösebben tagolt, vagyis az iskola természetes vagy mesterséges akadályok leküzdése nélkül megközelíthető **(2. kritérium)**. Az iskola egyúttal gyalogosan és/vagy saját járművel is megközelíthető **(3. kritérium)**.*

*A község egy felvételi körzetet hoz létre az egész községre (a község valamennyi címpontjára) vonatkozóan, beleértve a községben regisztrált állandó lakóhellyel rendelkező, MRK környezetből származó tanulókat **(5. kritérium)**, valamint az SNI tanulókat is **(6. kritérium)**.*

2. példa:

A községben 500, 6-15 éves korú tanuló él, akik közül:

- *200 tanuló a község szélén fekvő telepről származik (a községben regisztrált állandó lakóhellyel rendelkező, MRK környezetből származó lakosok)*
- *15 tanuló sajátos nevelési igényű (ŠVVP)*

A községben két oktatási közintézmény működik:

- *Az államnyelven oktató „A" iskola a község központjában, 300 tanuló befogadására alkalmas kapacitással.*
- *Az államnyelven oktató „B" iskola a község szélén (a községnek az MRK lakosok által lakott területével ellentétes oldalán), 400 tanuló befogadására alkalmas kapacitással.*

A község nem különösebben tagolt, azaz mindkét iskola megközelíthető természetes vagy mesterséges akadályok leküzdése nélkül ***(2. kritérium)****. A község mindkét iskolát érintő tömegközlekedéssel rendelkezik* ***(3. kritérium)****. A két iskola együttesen 700 tanuló számára tud államnyelven nevelést és oktatást biztosítani* ***(4. kritérium)****, vagyis a község elegendő kapacitással* ***(1. kritérium)*** *rendelkezik ahhoz, hogy a tankötelezettség feltételeit valamennyi címpontja számára biztosítsa.*

A község két felvételi körzetet alakít ki, miközben a községben lévő címpontokat úgy osztja fel, hogy az iskolától mért távolság megközelítőleg azonos legyen valamennyi címpont számára ***(2. kritérium – ismételten figyelembe véve)****. A község egyúttal köteles mindkét felvételi körzetet úgy meghatározni, hogy a községben állandó lakóhellyel rendelkező, MRK környezetből származó tanulók mindkét iskolában egyenletesen legyenek képviselve* ***(5. kritérium)****. A 15 SNI tanuló számára a nevelés és oktatás a községben kialakított két felvételi körzet valamelyikében garantált a címpontok felosztása alapján* ***(6. kritérium)****.*

5.7 7. kritérium - Az érintett nemzeti kisebbség nyelvén történő oktatáshoz való jog

A nemzeti kisebbségekhez tartozó gyermekek/tanulók számára garantált az érintett nemzeti kisebbség nyelvén történő neveléshez és oktatáshoz való alkotmányos jog.

Ezért a község a felvételi körzet meghatározásakor lakosságának nemcsak demográfiai, hanem nemzetiségi összetételét is köteles figyelembe venni. **A törvényi feltételek teljesülése esetén** (lásd a jelen kézikönyv 36. oldalát) a községnek úgy kell meghatároznia a felvételi körzetet, hogy az érintett nemzeti kisebbséghez tartozó minden gyermek/tanuló számára garantált legyen a saját nemzetiségi nyelvén történő nevelés és oktatás. A község passzivitásával vagy rosszul kialakított felvételi körzetekkel nem vághatja el a kisebbségi gyermekeket az anyanyelvüktől.

Azonos típusú iskolák/osztályok és azonos oktatási nyelv esetén a különböző nemzetiségi felvételi körzetek nem fedhetik egymást.

Példák az 1–7. kritériumok együttes alkalmazására

1. példa:

*Az „A” községben 200, 6–15 éves korú tanuló él, akik közül 10 tanuló egy adott nemzeti kisebbséghez tartozik. Az „A” községben csak egy, mégpedig államnyelven oktató közintézmény működik **(4. kritérium)**, 250 tanuló befogadására alkalmas kapacitással, azaz elegendő kapacitással a község valamennyi címpontja számára **(1. kritérium)**. Az „A” község nem különösebben tagolt, azaz a közlekedés során nincs szükség természetes vagy mesterséges akadályok leküzdésére **(2. kritérium)**. Az iskola egyúttal a legtöbb címpontról gyalogosan és/vagy saját járművel is megközelíthető **(3. kritérium)**. Az „A” községben élő nemzeti kisebbség aránya nem éri el a község teljes lakosságának 15%-át. Az „A” község nem tart nyilván SNI gyermekeket/tanulókat **(6. kritérium)**, sem pedig szociálisan hátrányos helyzetű környezetből származó tanulókat **(5. kritérium)**.*
*Az „A” község egy felvételi körzetet hoz létre az egész községre (a község valamennyi címpontjára) vonatkozóan – beleértve a nemzeti kisebbséghez tartozó tanulókat is –, az államnyelven történő nevelés és oktatás céljából. Az „A” község nem rendelkezik a nemzeti kisebbség nyelvén oktató iskolával, és területén a kisebbségi lakosság aránya sem haladja meg a 15%-ot. Ennek ellenére az „A” község úgy dönt, hogy jóindulatból felkéri az együttműködésre a legközelebbi, „nemzetiségi oktatási közintézménnyel” rendelkező „B” községet egy közös nemzetiségi felvételi körzet kijelölése céljából **(a 7. kritérium önkéntes figyelembevétele)**. Mivel a közös nemzetiségi felvételi körzet kijelölése a község jó szándékán alapul, az „A” község nem köteles valamennyi címpontja számára közös nemzetiségi felvételi körzetet meghatározni, hanem csak azok számára, amelyeken az adott nemzeti kisebbség jelenlétét nyilvántartja. Ezt követően a „B” község helyi önkormányzati rendelet formájában teszi közzé a kijelölt közös nemzetiségi felvételi körzetet.*

2. példa:

Az „A” községben 500, 6–15 éves korú tanuló él, akik közül 400 tanuló a nemzeti kisebbséghez tartozik. Az „A” községben két oktatási közintézmény működik:

- *A nemzeti kisebbség nyelvén oktató 1. iskola a község központjában, 150 tanuló befogadására alkalmas kapacitással.*
- *A nemzeti kisebbség nyelvén oktató 2. iskola a község szélén, 450 tanuló befogadására alkalmas kapacitással.*

Az „A” község nem rendelkezik államnyelven oktató iskolával. A szomszédos „B” községben egy államnyelven oktató oktatási közintézmény működik 550 tanulós kapacitással.

Tekintettel arra, hogy az „A” községben jelen vannak a nemzeti kisebbséghez tartozó lakosok, és a község területén működik a nemzeti kisebbség nyelvén oktató iskola, ***az „A” község valamennyi címpontja számára köteles felvételi körzetet kijelölni az államnyelven történő oktatás céljából, valamint nemzetiségi felvételi körzetet a nemzeti kisebbség nyelvén történő oktatás céljából.***

A felvételi körzet meghatározása az államnyelven történő oktatás céljából

Az „A” községben sem államnyelven oktató közintézmény, de felvételi körzet részét képező, államnyelven oktató nem állami intézmény sem működik, ezért az „A” községnek az államnyelven történő oktatást garantáló felvételi körzet kijelölését a legközelebbi, megfelelő közlekedési infrastruktúrával rendelkező ***(2. és 3. kritérium)*** *olyan községgel együttműködve kell megtennie, amelynek területén államnyelven oktató oktatási közintézmény működik. Ezért megállapodás alapján közös felvételi körzetet jelöl ki a „B” községgel és annak oktatási közintézményével. A „B” község oktatási közintézményének kapacitása 550 tanuló, amely garantálja az államnyelven történő oktatást a saját címpontjai számára, ugyanakkor egy másik község címpontjainak lefedéséhez (legfeljebb 120 tanulóig) is rendelkezik szabad kapacitással* ***(az 1. kritérium figyelembe véve)****. Az „A” községnek 100 olyan tanuló számára kell garantálnia az államnyelven történő oktatást, akik nem tartoznak a nemzeti kisebbséghez* ***(4. kritérium)****. A „B” község oktatási közintézményének rendelkezésre álló kapacitása (120 tanuló) garantálja az oktatást az „A” község azon tanulói (100 tanuló) számára, akik nem igénylik a nemzeti kisebbség nyelvén történő oktatást. A „B” község kölcsönös megállapodás alapján az „A” községgel közös felvételi körzetet jelöl ki az államnyelven történő oktatás céljából. Tekintettel arra, hogy alacsony a valószínűsége annak, hogy az „A” község nemzeti kisebbséghez tartozó tanulói államnyelven kívánnának tanulni a „B” községben, az elegendő kapacitás kritériumának megfelelő mérlegelésével a kijelölt közös felvételi körzet elfogadhatónak tekinthető. Amennyiben az „A” község tanulói részéről mégis mutatkozik érdeklődés az államnyelvű oktatás iránt, és a kijelölt közös felvételi körzetben pedig nincs elegendő kapacitás, az „A” község új felvételi körzet kijelöléséhez folyamodik oly módon, hogy az megfeleljen a*

tanulók (törvényes képviselőik) államnyelvű oktatás elérhetőségére vonatkozó aktuális igényeinek.

A közös felvételi körzet kijelölését a „B” község hagyja jóvá a saját helyi önkormányzati rendeletében.

A nemzetiségi felvételi körzet meghatározása a nemzeti kisebbség nyelvén történő oktatás céljából

*Az „A” község nem különösebben tagolt, vagyis a nemzeti kisebbség nyelvén oktató mindkét oktatási közintézmény elérhető természetes vagy mesterséges akadályok leküzdése nélkül **(2. kritérium)**. Az „A” község mindkét iskolát érintő tömegközlekedéssel rendelkezik **(3. kritérium)**. A két iskola együttesen 600 tanuló számára tud a nemzeti kisebbség nyelvén nevelést és oktatást biztosítani **(7. kritérium)**, vagyis az „A” község elegendő kapacitással **(1. kritérium)** rendelkezik ahhoz, hogy a nemzeti kisebbség nyelvén biztosítsa a nemzeti kisebbséghez tartozó tanulók számára a tankötelezettség feltételeit. Az „A” község nem tart nyilván SNI gyermekeket/tanulókat **(6. kritérium)**, sem pedig szociálisan hátrányos helyzetű környezetből származó személyeket **(5. kritérium)**.*

*Az „A” község két nemzetiségi felvételi körzetet alakít ki, miközben a községben lévő címpontokat úgy osztja fel, hogy az iskolától való távolság minden címpont és mindkét iskola esetében megközelítőleg azonos legyen **(2. kritérium – ismételten figyelembe véve).***

3. példa:

A községben 500, 6–15 éves korú tanuló él, akik közül 400 tanuló a nemzeti kisebbséghez tartozik. A községben két oktatási közintézmény működik:

- *Az államnyelven oktató 1. iskola a község központjában, 150 tanuló befogadására alkalmas kapacitással.*
- *A nemzeti kisebbség nyelvén oktató 2. iskola a község szélén, 450-es kapacitással.*

*A község nem különösebben tagolt, azaz mindkét iskola megközelíthető természetes vagy mesterséges akadályok leküzdése nélkül **(2. kritérium)**. A község mindkét iskolát érintő tömegközlekedéssel rendelkezik **(3. kritérium)**. A község nem tart nyilván SNI gyermekeket/tanulókat **(6. kritérium)**, sem pedig szociálisan hátrányos helyzetű környezetből származó személyeket **(5. kritérium)**. A 2. iskola elegendő kapacitással (450 tanuló) rendelkezik a nemzetiségi felvételi körzet **(7. kritérium)** kijelöléséhez a község valamennyi címpontja (400 tanuló) számára **(1. kritérium).** Tekintettel arra, hogy a községben csak 100 olyan tanuló él, aki nem tartozik a nemzeti kisebbséghez, és csekély a valószínűsége annak, hogy a nemzeti kisebbséghez tartozó tanulók a saját nemzetiségi nyelvüktől eltérő nyelven történő oktatást választanák, megállapítható, hogy az 1. iskola elegendő kapacitással rendelkezik **(1. kritérium – ismételten figyelembe véve)** az államnyelven történő oktatáshoz a hozzá tartozó valamennyi*

címpont számára. Ennek alapján az „A” község az összes címpontja számára felvételi körzetet jelöl ki az államnyelven történő oktatás céljából ***(4. kritérium)*** *az 1. iskolában. Ha idővel az 1. iskola kapacitása elégtelennek bizonyulna, a község új felvételi körzetet jelöl ki az államnyelven történő oktatás céljából.*

6. Nevelési-oktatási közszolgáltató besorolása a felvételi körzetbe

Nevelési-oktatási közszolgáltatóként (verejný poskytovateľ výchovy a vzdelávania – VPVaV) működő nem állami intézményt a község az intézmény felvételi körzetbe történő besorolásra irányuló kérelme alapján sorolhatja be a felvételi körzetbe. Minden nevelési-oktatási közszolgáltató köteles a nem állami intézmény teljes kapacitásának legalább 70%-át a körzetes gyermekek számára kijelölni. Ennek eredményeképpen a felvételi körzet férőhelyeinek kapacitása (oktatási közintézmény + nem állami intézmény) a község címpontjai javára bővül. Amennyiben nem lesz érdeklődés a kapacitás 70%-ának körzetes gyermekekkel/tanulókkal történő feltöltésére, az iskola a saját profiljának megfelelően növelheti a gyermekek/tanulók számát.

A nem állami intézmény csak a 2028/2029-es tanévtől sorolható be felvételi körzetbe[24]. A nem állami intézmény a felvételi körzet, a közös felvételi körzet, a nemzetiségi felvételi körzet és a közös nemzetiségi felvételi körzet részét is képezheti. Amikor a község egy nevelési-oktatási közszolgáltatót is bevon a felvételi körzetbe, a körzet meghatározása során továbbra is köteles megfelelően alkalmazni a felvételi körzetek kijelölésére vonatkozó kritériumokat.

Az oktatási közintézmény és a nem állami intézmény összekapcsolása számos pozitívumot hozhat a régió számára, mind a lakosok, mind maga a község és annak fejlődése szempontjából (további információk a(z) 13. oldalon).

Példák a nem állami intézmény felvételi körzetbe történő besorolására

1. példa – nem állami intézmény mint a felvételi körzet része:

Az „A” községben:

- *200, 6–15 éves korú tanuló él*
- *egy 150 tanuló befogadására alkalmas oktatási közintézmény működik*
- *egy 300 tanuló befogadására alkalmas nem állami intézmény működik, amely az „A” község felvételi körzetébe van besorolva*
- *a nem állami intézményben a rendelkezésre álló kapacitás az „A” község címpontjai számára 210 tanuló (a nem állami intézmény teljes kapacitásának 70%-a)*

Összességében a nem állami intézmény felvételi körzetbe történő besorolásával 360 tanuló számára áll rendelkezésre oktatási kapacitás a községben (150 tanuló az oktatási közintézményben + 210 tanuló a nem állami intézményben).

Mivel a rendelkezésre álló kapacitás (360 tanuló) meghaladja a községben élő tanulók számát (200 tanuló), az „A” község valamennyi címpontja számára egyetlen felvételi körzetet határozhat meg.

[24] a tanügyigazgatásról szóló 321/2025. törvény 81. § (11)-(13) bekezdése

2. példa – nem állami intézmény mint a közös felvételi körzet része:

Az „A” községben:

- *300, 6–15 éves korú tanuló él*
- *csupán egy oktatási közintézmény működik 150-es kapacitással*

A szomszédos „B” községben:

- *két oktatási közintézmény működik, amelyek közül az egyik (1. alapiskola) kapacitási okokból nem tud más községből érkező tanulókat fogadni, egy oktatási közintézmény (2. alapiskola) pedig legfeljebb 100 tanulót tud fogadni*
- *ezen kívül egy 100 tanuló befogadására alkalmas nem állami intézmény működik, amely egyetlen felvételi körzetbe sincs besorolva; amennyiben a nem állami intézmény nevelési-oktatási közszolgáltatóvá válna, a körzetes tanulók számára itt rendelkezésre álló kapacitás 70 tanuló lenne (a nem állami intézmény teljes kapacitásának 70%-a)*

Az „A” község által fenntartott oktatási közintézmény elégtelen kapacitása miatt az „A” községnek fel kell térképeznie tanulói elhelyezésének lehetőségeit a szomszédos/határos községekben. Ideális esetben az „A” község megállapodik az „X” községgel arról, hogy az „A” község valamennyi „lefedetlen címpontjáról” származó tanulóját az „X” község egyetlen iskolájában helyezik el, és egy közös felvételi körzetet jelölnek ki. Abban az esetben azonban, ha az „X” község egyik iskolája sem tudja befogadni az „A” község összes lefedetlen címpontjáról érkező tanulót, az „A” községnek további együttműködési lehetőségeket kell keresnie az „X” község egy másik iskolájával vagy egy másik községgel.

A „B” községben csupán egy olyan oktatási közintézmény (2. alapiskola) van, amely képes fogadni az „A” község címpontjairól érkező tanulókat, mégpedig legfeljebb 100 tanulót. Az „A” község és a „B” község közötti megállapodás alapján létrejöhet egy közös felvételi körzet (a 2. alapiskolával), amely azonban nem lenne megfelelő, mivel nem lenne elegendő kapacitása az „A” település összes címpontjának lefedésére. Saját kérelme alapján a „B” községben lévő nevelés-oktatási közszolgáltató is a 2. alapiskolához tartozó körzet részévé válhat, és ezáltal biztosítható az oktatás azon „A” és „B” községbeli tanulók számára, akik a nevelés-oktatási közszolgáltató intézményében szeretnének tanulni.

A „B” községgel közös felvételi körzet kijelölésével az „A” község 320 tanuló számára garantálja a tankötelezettség feltételeinek biztosítását, amivel 300 saját tanulója számára biztosít elegendő kapacitást.

3. példa – nem állami intézmény mint a nemzetiségi felvételi körzet része:

Az „A” községben:

- *300, 6–15 éves korú tanuló él, akik a nemzeti kisebbség nyelvén szeretnének tanulni*
- *egy darab, a nemzeti kisebbség nyelvén oktató oktatási közintézmény működik 250 tanulós kapacitással*

- *egy darab, a nemzeti kisebbség nyelvén oktató, 200 tanuló befogadására alkalmas nem állami intézmény működik, amely az „A” község nemzeti kisebbség nyelvén oktató oktatási közintézményének felvételi körzetébe van besorolva*
- *a nem állami intézményben a rendelkezésre álló kapacitás az „A” község címpontjai számára 140 tanuló (a nem állami intézmény teljes kapacitásának 70%-a)*
- *államnyelven oktató oktatási közintézmény nincs*
- *a szomszédos „B” községben egy államnyelven oktató oktatási közintézmény működik 250 tanulós kapacitással*

Az „A” község köteles valamennyi címpontja számára felvételi körzetet kijelölni az államnyelven történő oktatás céljából, egyúttal felvételi körzetet a nemzeti kisebbség nyelvén történő oktatás céljából. Az államnyelven történő oktatást szolgáló felvételi körzet meghatározását olyan község területén, ahol nem működik államnyelven oktató oktatási közintézmény, a(z) . oldal ismerteti. ***30***

Mivel az „A” községben egy 250 tanuló befogadására alkalmas, nemzeti kisebbség nyelvén oktató oktatási közintézmény, valamint egy nemzeti kisebbség nyelvén oktató nem állami intézmény működik, amely 140 tanulós szabad kapacitással rendelkezik a körzetes gyermekek számára, az „A” község egyetlen nemzetiségi felvételi körzetet is kijelölhet az összes címpontja számára, mivel a nemzeti kisebbség nyelvén történő oktatásra rendelkezésre álló kapacitás (390 tanuló) meghaladja a tanulók részéről a nemzeti kisebbség nyelvén történő oktatás iránti érdeklődést (300 tanuló).

Összességében a nem állami intézmény nemzetiségi felvételi körzetbe történő besorolásával 390 tanuló oktatására áll rendelkezésre kapacitás a községben (250 tanuló az oktatási közintézményben + 140 tanuló a nem állami intézményben).

7. Közös igazgatású iskolák (iskolaközpontok) és kihelyezett részlegek (tagintézmények) felvételi körzetének meghatározása

Az önálló felvételi körzetek meghatározása az adott település sajátos igényeit tükrözi, miközben a község elsődlegesen az egyes iskolák kapacitási lehetőségeit és azok adott iskolatípus szerinti közlekedési megközelíthetőségét vizsgálja.

A közös igazgatású iskolák és kihelyezett részlegek felvételi körzetének meghatározására vonatkozó alapszabály, hogy a felvételi körzet kijelölésével ne alakuljon ki területi átfedés azonos iskolatípus, azonos oktatási szint és azonos oktatási nyelv esetén.

7.1 A közös igazgatású iskola szervezeti egységei

Amennyiben a község területén óvodából és alapiskolából álló közös igazgatású iskola működik, és a községben további óvodák vagy alapiskolák is vannak, a község a közös igazgatású iskola minden egyes szervezeti egysége számára önálló felvételi körzetet határoz meg, annak érdekében, hogy az egyes iskolák körzetét a kapacitásuk és a közlekedési megközelíthetőségük alapján lehessen pontosan kijelölni.

Abban az esetben, ha az óvodát és alapiskolát magában foglaló közös igazgatású iskola a község egyetlen oktatási közintézménye mind a kötelező óvodai nevelés, mind a tankötelezettség teljesítése szempontjából, és a felvételi körzet a község teljes területére kiterjedően kerül meghatározásra, a község a következőket jelölheti ki:

- önálló felvételi körzetet az óvoda és önálló felvételi körzetet az alapiskola számára, vagy
- egy közös felvételi körzetet az óvoda és az alapiskola számára, azon oknál fogva, hogy a körzet területe mindkét szervezeti egység esetében azonos

7.2 Kihelyezett részlegek (tagintézmények)

A kihelyezett részleg egy önálló, saját házszámmal rendelkező épület, amelyben az érintett iskola oktatási programjának megfelelően rendszeres nevelési-oktatási folyamat zajlik. A kihelyezett részlegeket (tagintézményeket) rendszerint önállóan sorolják be a felvételi körzetbe.

Ha a község területén teljes szervezettségű oktatási közintézményként működő alapiskola található, amely a székhelyén kívül kihelyezett részleget is működtet (mindkettő 1–9. évfolyammal), és annak ellenére, hogy adminisztratív szempontból egyetlen statisztikai számjel (IČO) alá tartoznak, fizikailag távol esnek egymástól, a község ezen részlegek mindegyike számára önálló felvételi körzetet határoz meg. Ezáltal a község egyértelműen kijelöli az egyes részlegekhez tartozó körzeteket.

Abban az esetben, ha a község területén teljes szervezettségű oktatási közintézményként működő alapiskola található, amelynek fő intézménye és kihelyezett részlege egymás közvetlen közelében (illetve egyazon létesítményen belül) helyezkedik el, és évfolyamaik zökkenőmentesen egymásra épülnek (pl. az 1–3. évfolyam a fő intézményben, a 4–9. évfolyam pedig a kihelyezett részlegen működik), a község az

iskola és kihelyezett részlege számára egyetlen felvételi körzetet határoz meg. Mivel a két részleg évfolyamai nem fedik egymást, és kapacitásukkal lefedik a község teljes körzeti területének igényeit, nem szükséges önálló felvételi körzeteket kijelölni.

Más a helyzet, ha a község területén teljes szervezettségű oktatási közintézményként működő alapiskola (1–9. évfolyammal) található, amelynek a szomszédos községben a 4–9. évfolyamot magában foglaló kihelyezett részlege működik, miközben az adott oktatási szinten ez az egyetlen oktatási közintézmény ebben a szomszédos községben. Ebben az esetben a község egyetlen felvételi körzetet jelöl ki a székhelyen működő, 1–9. évfolyamot magában foglaló fő intézmény számára. A más községben működő kihelyezett részleg esetében a községek közötti megállapodás alapján a szomszédos község önálló felvételi körzetet határoz meg a kihelyezett részleg számára, amely megegyezik a helyi, 1–3. évfolyammal rendelkező iskola körzetével. Ezzel az eljárással biztosítható a második oktatási szint zökkenőmentes folytatása a szomszédos község tanulói számára, közvetlenül a lakóhelyükön.

A más község területén létrehozott kihelyezett részleg felvételi körzetét az a község határozza meg, amelynek területén a kihelyezett részleg található, mégpedig a két község közötti megállapodás alapján.

8. Gyakorlati példák

- Príklad 1 – Som obec bez MŠ a bez ZŠ a bez obyvateľov národnostnej menšiny
- Príklad 2 – Som obec bez MŠ a bez ZŠ na národnostne zmiešanom území
- Príklad 3 – Som obec bez MŠ a so ZŠ a bez obyvateľov národnostnej menšiny
- Príklad 4 – Som obec bez MŠ a so ZŠ na národnostne zmiešanom území
- Príklad 5 – Som obec bez MŠ a s neplnoorganizovanou ZŠ bez obyvateľov národnostnej menšiny
- Príklad 6 – Som obec bez MŠ a s neplnoorganizovanou ZŠ na národnostne zmiešanom území
- Príklad 7 – Som obec bez MŠ a s viacerými ZŠ bez obyvateľov národnostnej menšiny
- Príklad 8 – Som obec bez MŠ a s viacerými ZŠ na národnostne zmiešanom území
- Príklad 9 – Som obec s MŠ a bez ZŠ bez obyvateľov národnostnej menšiny
- Príklad 10 – Som obec s MŠ a bez ZŠ na národnostne zmiešanom území
- Príklad 11 – Som obec s MŠ a ZŠ a bez obyvateľov národnostnej menšiny
- Príklad 12 – Som obec s MŠ a ZŠ na národnostne zmiešanom území
- Príklad 13 – Som obec s viacerými MŠ a viacerými ZŠ bez obyvateľov národnostnej menšiny

Príklad 14 – Som obec s viacerými MŠ a viacerými ZŠ na národnostne zmiešanom území